

TONE PIRC, podpredsednik Okrajne zadržne zveze Novo mesto:

Pred občnimi zbori kmetijskih zadrug

Kakor vsako leto, tako bodo budi letos v februarju in marcu podajali upravnih odbori kmetijskih zadrug obraču na enotnega dela in napredka zadruge svojemu članstvu. Ker je ta čas tuk pred nami, hočem naničati nekaj misli, ki naj služijo čim boljši pripravi občnih zborov naših zadrug.

Za 28. septembra 1955 je bilo v Beogradu pod predsedstvom tovariša Tita posvetovanje o gospodarskih vprašanjih v zvezi z izdelavo perspektivnega gospodarskega plana, ki je prineslo večno odločitev o ukrepih za dvig živiljenjske ravni. Iz zaključkov, ki so bili na tem posvetovanju sprejeti, kakor iz poznejših podrobnih obrazložitev naših odgovornih vodilnih funkcionarjev je razvidno, da pada velik del naleta na kmetijsko področje, na kmetijsko gospodarstvo in še posebej na kmetijske zadruge, ki zajemajo preko svojega članstva največji del privatnih kmetijskih površin v okraju. To pomeni, da je treba mobilizirati vse individualna, kakor tudi zadržnu sredstva za smotno uporabo pri dvigu kmetijske proizvodnje in hkrati s tem na dvig živiljenjske ravni delovnega človeka.

Zato je tudi OK ZKS sklical 12. novembra 1955 sejo, ki je obravnavala stanje zadružništva v našem okraju. Na podlagi temeljite diskusije so bile sprejeti smernice, kako naj v bodoče vse politične organizacije in oblastni organi delujejo za utrjevanje socialističnih odnosov na vasi.

Tudi uprava OZZ je nato sklicala konferenco predsednikov in upravnikov KZ. V živahnih razpravah o novih gospodarskih smernicah je prikazala njihovo praktično uveljavljanje v KZ. Na tej konferenci je bil med drugim sprejet tudi sklep, da se organizira 6-dnevni tečaj za upravnike KZ, da bi usposobili vodilne zadružne uslužbence za vse naloge, ki zadevajo gospodarstvo zadrug. Tečaj je bil uspešno izveden. Prav tako je uprava OZZ sklicala občinske konference, katerih so se udeležili predsedniki in upravniki KZ, predsedniki svetov za kmetijstvo in predsedniki občinskih ljudskih odborov. Konference so obravnavale uveljavitev nove uredbe o odkupu vseh tržnih viškov kmetijskih proizvodov preko KZ in sestavo gospodarskih programov KZ.

Iz navedenega je razvidno, da je bila z vsemi vodstvi političnih in gospodarskih organizacij načelno dobro prediskutirana naša nova politično-gospodarska program KZ.

Iz navedenega je razvidno, da je bila z vsemi vodstvi političnih in gospodarskih organizacij načelno dobro prediskutirana naša nova politično-gospodarska program KZ.

Pred ognjem so obvarovali za 73 milijonov ljudskega premoženja

Ogenj je že vedno med najhujšimi človekovimi sovražniki. Čeprav se borimo proti njemu z vsemi silami in pravomočji, tudi pri nas se steheno leto prizadene škodo ljudskemu premoženju. Da ni večja, se moramo zahtevati požrevovalnosti in izvajenost naših gasilcev, ki vso vremenu potihajo, da zaslišijo klic: Na pom!

Novomeško gasilsko društvo tudi spada med te budne čuvanje ljudskega premoženja: njegov član je že v nešteh primerih krepko posegli v ognjeni element in ga ukrotiti. Tako tudi lani. Danes ljudje že dobro pazijo, da ne pride do požara, je v letu 1955 že izbruhnilo 9 požarov, nekaj precej hujih, ki so povzročili kar 25,482.000 škodi. Pri vseh teh požarjih so krepko gasili tudi novomeški gasilci in v 269 urah resili za 73 milijonov ljudskega premoženja, na hvalo svoji hitri in dobro organizirani akciji.

Pa tudi kadar na požarov, 192 novomeških gasilcev ne drži križenega roka. Lani so imeli v mesetu v bližnjih in daljini vseh 16 temeljito izpeljanih mokrih in suhih vaj; zanje so porabil 576 ur s svojega prostega časa. Vsečakor lepa in plenitna žrtva v korist

Poudariti je tudi treba, da je

OB ZDREŽEVANJU NEKATERIH NOVOMEŠKIH PODIJETIJ

— Kaj so se tudi tale podjetja združila?
— To ne, vendar pa dobil njihove vodilne ljudi med delovnim časom najlaže tukajte!

ska smer, premalo pa je bilo o tem še razgovorov s samimi prizvajalcem. To nalogo pa morajo zadruge izvesti še pred občnimi zbori preko svojih gospodarskih odsekov in pripraviti konkretno predloga programov za posamezno kmetijsko panogo v okviru danih možnosti.

Namen gospodarskih programov

Osnovni namen sestavljanja gospodarskih programov je, da bomo poslej bolj sistematično in konkretno začeli dvigati kmetijsko proizvodnjo. Pri tem ne gre za obsežne programe, ki bi jih posamezne KZ ne mogile realizirati, temveč samo za programske dejavnosti, za katere obstaja materialna podlaga, tehnične potrebe in strokovno-organizacijska pomoč. S podrobno razčlenitvijo vprašanja nerentabilnosti na nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti. Zato bi bilo prav, da bi KZ iz svojih letnih dobičkov nabavile take stroje in sredstva, ki se bodo z rentabilitetom računom izkazala kot najbolj izkoriscena.

Da bo gospodarski program čim bolj popolen, je nujno prikazati, kakšne gospodarske dejavnosti ima zadruga kot celota, kakšen bo obseg poslovanja teh dejavnosti, oziroma kakšen uspeh pričakujemo od posamezne dejavnosti. Gospodarski razčlenitev je treba nujno razčleniti in razčleniti vprašanje nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

Program zadruge bodo sestavljeni po skladih, ki v zadrugi še niso izkorisceni, da bo točno razvidno, koliko je KZ sposoben nakupiti po količini in vrednosti.

Nadalje naj program vsebuje pregled o skladih, ki v zadrugi še niso izkorisceni, da bo točno razvidno, koliko je KZ sposoben nakupiti po količini in vrednosti.

Cas do občinskih zborov je kratak. Deloma ima vsaka zadruga svoj gospodarski program v osnutku pripravljen. Na osnovi razpoložljivih zadržnih sredstev in prispevka proizvajalcev pa bo treba program predložiti občnemu zboru.

Osnovna pomoč v pripravah na občne zbore in za nadaljevanje sistematičnega dela v zadrugah se mora odražati v posavzeti KZ s političnimi organizacijami in z občinskimi ljudskimi odbori. Temeljiti mora na utrjevanju zadružnega gospodarstva in zadružnega zavesti.

Program zadruge bodo sestavljeni po skladih, ki v zadrugi še niso izkorisceni, da bo točno razvidno, koliko je KZ sposoben nakupiti po količini in vrednosti.

Način na katerem je treba nujno razčleniti in razčleniti vprašanje nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne ukrepe za boljšanje.

V zvezi z odkupno dejavnostjo morajo zadruge izdelati podrobni pregled o tržnih presež-

nerentabilnosti za nekatere doseganje dejavnosti ter podveti ustrezne uk

IZ NAŠIH KRAJEV

Enkrat nekaj iz Straže

Stanovanjski blok Podjetja za izdelavo zeleniških voz, ki dajejo Straži podobno industrijskega mesta, dobivajo svoje stanovalec. Podjetje bo gotovo napredovalo, saj lahko dobi dobre delavce, ker jim nudi udobna stanovanja. Kolektiv je sklenil dati vsak mesec v promet 40 novih oziroma predelanih vagonov.

Lani je bil gospodinski tečaj v Dol. Straži in Rumuniji vasi, letos pa je v Gor. Straži. Tečajne se sicer pritožujejo, da je potok ročnega dela bolj skromen. Ker vodstvo tečaja vse nepravilnosti hitro opazi, bo tudi to načelo rado popravilo.

22. januarja je občane presenečil pevski zbor KUD Svoboda iz Straže z uspešnim nastopom. Zares smo bili presenečeni nad dobro pripravljenjem sporedom in močno voljo pevovodje tovarniška Borisca Planata. Občan žestitamo pevskemu zboru in želimo, da se nam še večkrat predstavi s podobnimi prireditvami.

Tudi pust ne bo šel mimo nas. Pripravljajo pester spored in tudi za dobro pričačo in jedačo so že preskrbeli.

Iz Podbočja pri Kostanjevici

Mladost pred sodiščem so izgubili pri nas 29. januarja član KUD Lojze Košak iz Kostanjevice. Ljudje so napolnili dvorano do zadnjega koticika in izredno pozorno sledili dogajjanju te zanimive sodobne drame. Igraci so pa tudi zaigrali tako, da so bili gladjalci res presenečeni. Polna dvorana jih je najboljše sprizevalo, kako si naši ljudje želijo dobre gledališke umetnosti. Naj nas le spet kmanu običajno!

Tecaj na prvi pomoči in protiletalski zaščiti, II. letnik, je bil zaključen 26. januarja populne. Priselj se je bil 15. novembra lažji, vodila ga pa je odlikovanje pedagoginje, upokojena učiteljica tv. Štefetova. Tečajnic je bilo 23.

DOLENJSKI OBVEŠČEVALEC

KINO

• Krka - Novo mesto: od 10. do 13. februarja: ameriški barvasti film »Rapsodija«, 14. in 15. februarja: ameriški film »Protivonska obračna«.

Dom JLA - Novo mesto: od 10. do 13. februarja: jugosloven, film »Gondava«. Od 14. do 16. februarja: finski film »Poročni venec«.

Toplice: 11. in 12. februarja: ameriški film »Točno opoldine«. 13. februarja: jugoslovenski film »Stojan Mutnik«.

Crommel: 14. do 15. februarja: jugoslovenski film »Koncert«. Od 16. do 18. februarja: ameriški barv. film »Crni konj«.

Gradac: 15. februarja: ameriški film »Jean Valjean«.

Metlika: 11. in 12. februarja: »Dvorjan pri Srebrnem potoku«. 13. februarja: »Kapeten Kidi«.

Mokronog: 11. in 12. februarja: ameriški barvasti film »Rudniki kralja Salomon«.

Zužemberk: 12. februarja: anglički barvasti film »Hotel Sahara«.

Kostanjevica: 12. februarja: mehiški film »Zapor za žene«.

Loški potok: 11. in 12. februarja: ameriški film »Arretacija«.

Dežurna zdravniška služba v Črnomlju

V Črnomlju ima dežurno zdravniško službo od sobote, 11. februarja do 12. ure do pondeljka, 13. februarja do 8. ure: dr. Neubauer Robert, Novi blok, Resevaler postaja ima telefon st. 20.

Zahvala

Zahvaljujem se Kmetijski zalogi v Trebnjem za deňarno poslovno v zanesku dan 15.00... ki mi je bila dodeljena za nakup kočna. Pomoli sem dobiti zaradi nezgode, ki sem jo utpel pri vprežni živini.

Skoda Ignac, Trebnje

ZAHVALA

Ob nemadni smrti ljubljene mače, sestre, svakinske

ANE LUKSIC roj. NOSE se zahvaljujem vsem, ki so ji darovali vence in cvetje, posebno ženam iz Žreči vasi, ki so jo spremljili na njeno zadnji poti. Zahujem, da ostalo sorodstvo.

Gledališče PD Lojze Košak Kostanjevica na Krki

NEDELJA, dne 12. februarja ob 14: Hans Tiemeyer: Mladost pred sodiščem. Gostovanje v Črniči vasi. Predstava v spomini Frančeta Presema.

NEDELJA, dne 19. februarja ob 14: Tone Čufar: Ameriška tatinina. Predstava po zapestniku tečaja za gospodinjstvo v Kostanjevici.

BOTOTA, dne 23. februarja ob 20: Hans Tiemeyer: Mladost pred sodiščem. Gostovanje v Mokronogu.

Scena: akad. slikar Zvonimir Mušič, k. g., režija: Lado Smrekar.

MALI OGLASI

PRODAM stavnino parcele z vrtom v Črnomlju in stalinik v bližini Črnomelja, 100-105m²

ZAMJENJAM enosobno stanovanje v Ljubljani z vbetom enosobno v Novem mestu. Informacije v upravi Črnomelskega lista.

PRODAM zazidljivo parcele 1000m² v Kandiji. Ponudbe na upravo Črnomelskega lista pod pogodbo lega.

Letošnja zima je ugodna za čiščenje sadnega dreva. Ekipa kmetijske zadruge bo v kratkem pričela z zimskim sklopiljenjem, seveda le tam, kjer bo dreve dobro odčišeno.

V prodaji umetnih gnojil je nastal zastoj zaradi zmanjšanega regresa. Bati se je, da se ne bi za-

čela kvarci, ker so še v nedograjem in vlažnih skladništih. Zaradujo je porabila investicijski kredit za dograditev stanovanj, da je dobil občinski ljudski odobr Straža - Toplice svoje poslovne prostore. Nedograjena skladnišča morajo še počakati na nova finančna sredstva.

L. F.

Novice iz Ribniške doline

V Dolenji vasi pri Ribnici so organizirali tečaj za kmetiče žene in dekleta tega okoliša. Na tečaju se učijo ročnih del in kuhanjskih veščin. Zanimanje za tečaj je bilo zelo veliko; od vseh prisotnih je bilo izbranih le 39, ki se učijo v dveh izmenah. Prednost so imeli predvsem zadržnike.

V nedeljo, 29. januarja, je bila občinska konferenca ZK Ribnice. Na konferenci so obravnavali delo komunistov v preteklem letu in tekočo problematiko. Sklenili so, da naj predvidi bodoče naloze novovoljni občinski komite na podlagi bogate diskusije in zaključkov, ki so jih sprejeli na konferenci.

*

O. J., doma iz O. pri Ribnici, se je 27. I. zvečer vinjen peljal proti domu s kolesom. Križaril je ob roba do roba ceste. V Male Hrovati pa se je prevrnili v jarek ter priletel z glavo v zmernjeno blato in dobil nevarne poškodbe po glavi. Našli so ga mimo ideči in odpaljil v Splošno ambulanto v Ribnico, kjer je bil prejel prvo pomopt.

Protletalska zaščita v Ribnici je organizirala dva zimska tečaja za gasilske enote in za vodje hišne zaščite. Tečaj bo trajal 1 mesec. V programu imajo tudi serviranje hrane, kuhinje in pospravljanje. Pri ročnih delih bodo porabile vse stare krpe in klobučevino, in katere izdelujejo litične in praktične predmete. Tečaj vodi tov. Lukežičeva iz Kotjevja, ki se trudi, da bi tečajnicam nudila v kratek čas več.

- skl.

Izpitom je prisostvoval podpredsednik OORK ing. profesor Zobec, predsednik občine Kostanjevica-Podbočje tovaris Kmetičevič, predsednik gospodarskega sveta tov. Miklar, zdravnik dr. Križnik, ravnatnik nizje gimnazije v Kostanjevici tovaris Smrekar in drugi.

Po izpitu so tečajnici dalekratek kulturni spored. Dve sta recitarili, dve zapeli venček narodnih pesmi, štiri pa so nastopile v enodejanki »Mali«, močnem prizoru iz NOB. Tečajnici želim, da bodo vse, kar so se naučile, kristino in vsestransko uporabile na vasi, kjer so potrebe res velike.

— skl.

Izpitom je prisostvoval podpredsednik OORK ing. profesor Zobec, predsednik občine Kostanjevica-Podbočje tovaris Kmetičevič, predsednik gospodarskega sveta tov. Miklar, zdravnik dr. Križnik, ravnatnik nizje gimnazije v Kostanjevici tovaris Smrekar in drugi.

Po izpitu so tečajnici dalekratek kulturni spored. Dve sta recitarili, dve zapeli venček narodnih pesmi, štiri pa so nastopile v enodejanki »Mali«, močnem prizoru iz NOB. Tečajnici želim, da bodo vse, kar so se naučile, kristino in vsestransko uporabile na vasi, kjer so potrebe res velike.

— skl.

IZ MATIČNIH URADCV

PRODAM plemenske zajekte, belgijske orijekinje, hadi, Novo mesto, Zagrebška 8.

PRODAM večjo koltično jabolčnico tropin za žganjeku, sejalnico za žito (16-redno), krožno brano in traktorski kult-vator po ugordi, nini ceni. Poizve v Kmetički zadružni skupino.

(70-56)

GOŠPODINJSKO POMOČNICO k štirinajstki učiteljski družini

lščem. Plač po dogovoru, hranila,

natašarica, obi iz Cmoneja, Jer-

man Anton, kmet s Sel pri Oav-

cu, in Majerje Angelja, poljedeljica

delavka z Grčic. Rom Stanislav,

kinetovalec z Grčic v Panjan

Pavilja, poljska delavka iz Dragov-

vje vasi, Verderber Alojz, Živahnemu

in delovnemu tovariju, ki

pripravljen je voditi vodnik

zadružni skupini

Dolenjska očet v Možetovih časih Pripravimo se na prosvetno skupščino

Klub temu, da je pred 70 — 80 leti dolenskega kmara trlo veliko nadlog: revščina, davki, bolezni ljudi in živine, agrarna kriza itd., se je ženitovanje vrško martske na precej razkošen način. V bogatejši družini se je svatovalo kar po cel teden: poleg na vestinemu domu, pol na ženinovem. Da je bil krajši čas, so kajpada prišli na pomoč tudi godci. Med njimi je moral biti vsaj eden pevec in šaljivec, da je kulturnim programom — kakor bi rekli z današnjim izrazom — zavabil družbo. V okolici Novega mesta je bil tiste čase posebno priljubljen goðe Svojski s svojimi štirimi tovariši. Kadarkoli so kje ljudje pripravljali slovesne žo očete, so govorili: »Može mora priti!« Godci so seveda dobro pogostili, včasih pa so jih vrh tega tudi plačali. Kadarkoli se je obetašo: posebno dobra pogostitev, je Može napravil tudi pesem z napevom vred.

Možetovi tovarši — ljudje so jih rekli rogači — so bili: Anton Šmon, takoj veliki pjanec, da je vse zapil, kar je imel; Anton Mišič, ki je imel hišo poleg stare gimnazije, kjer je danes poščebod Vodnik; Jernej Knafelec iz Škerjanč in Janez Kresal iz Globoda. Pa poglejmo, kako jih je tako imenovan »Godčevskem haimatkuju« označil Može sam:

ANTON ŠMON —

ta je bil velik baron,
nogradi na vrh Gorjane,
zato je tak velik pjanec,
njive pa skoz ob cest,
kačo pa na sred placa v mest.

ANTON MIŠIČ —

ta je tudi en tak kajon,
Ma take vči (= podgane),
da grejo vsako jutro po vogal,
hišo pa glibi pr ū, ū,
zato ima zmerom polno dreka okul.

TA TRET JE BIL KNAFELC JURJ,

ta je tudi en tak stric,
ma v hiši polno grilov in stenic.

TA ČETRT JE BIL KRESAL JANEZ,

ta je pa študiral v Hmeljnici,
pri tistemu črnemu bik;

zdebel je tretji klas,
zato da ma zdej bikov glas (glas
kot bik, ker je igral na bas — trubo).

Zdej ste pa silšal od nas,
kako smo vsi bogat,
koliko ma kater blaga,
sej vsi vidte, da ga noben niti nima.

(Povedal Franc Misjak, 1953)

Ker je Može sam sebi prizanesel, mu dodajemo opis sami: bil je suhe, visoke postave, siromašen kajžar; imel je veliko otrok, pa so mu vsi pomrli v rani mladosti, večnočna za jetiko; klub vsej družinske tragedije pa je bilj vin, pesem, družbo in zabavo prav do zadnjih let. Služil si je kruh z igranjem po gostilnah, sejnih, očeth in pri pogrebih ter več let godel tudi pri novomeški godbi. Že iz obraza mu je sevala šegavost in dolenska hudočnost.

Velika MAŠKERADA v Novem mestu

V soboto, 11. februarja v Domu JLA — Ples — Bife — Nagradno žreba — najlepših in najoriginalnejših mask.

Vabi
TVD PARTIZAN
Novo mesto

Priprave na kurentovanje v Ribnici

Menda je praznovanje pusta v Ribnici največje »praznik, v letu. Saj imajo celo poseben priznavalni pustni odbor, ki ga bomo mi imenovali kar »Društvo prijateljev Kurenta«. No, pa posredujemo nekaj z arhiva tega odbora.

Najprej živiljenjepis Kurenta, ki je najvažnejša figura pustovanja. Kurent se je rodil neke pomlad prestolovno v Južni Ameriki, takoj za neko trafiko. Mati Polona je bila poštena žena. Preživila je se s tem, da je šivala grenadirem gumbe pri paradičnih uniformah oziroma hačeh, v prostem času pa nabiral jureče, tavžent rože in druge zdravilne rastline. Oče je bil rewež, dokler ni prišel do poštenega posla, ko je prevzel gostilno in se povezal z vin skimi trgovci. Sin Kurent, rastel in, že preden je začel hudit v šolo, je razbil v domaćem kraju vsa okna, pobil vse a stavke in razdr. njihova gnezda. Prava pokora je bila z njim v šoli, saj se je zgordilo, da je pořil cel paket rdeče krede in spil steklenico tinte. Tako je rastel in, se razvil, postal je mojster kart in končno hostari. Tako govorijo začeli o Kurentu. Sedaj je pričakujajo njegov prihod v Ribnico, kjer bo gotovo umrl, saj je že dovolj star in bolan povrhu. Baje bo prišel z Maršovim letečim krožnikom.

gostinstva in krožničnega absenta in druge znatenje ribnične glave. Predsednik je pozval, da je zbranil na seji 130 — 131 članov in da imajo vsi s seboj simbole, družstva — dva deci. Nadalje je poročalo

Sedaj pa bomo za kratek čas prisovljali seji odbora. Društvo prijateljev Kurenta. Ta se je sestal sprito prihoda in smeti Kurenta. Tu vidimo predsednika društva, njegovega podpredsednika, učnjaka, blažnjakinja in druge znamente osebe: zastopnika za polzve vožnje, zastopnika za električno vozilo in eki, Nončelovega nagrajence za prekomerno populiranje, poleg njega zastopnika

bližnjem prihodu Kurenta, o njegovi smrti ter o organizaciji njegovega pogreba. Tu se je razvila krajša polemika, kje naj bo Kurent zskopan. Podpredsednik je namreč vztrajal, naj se Kurent pokopuje v Gorenji vasi, kjer je sam doma, na stroške hišnih lastnikov in našemnikov. Ko pa je prisko do glasovanja, je s predlogom pogrel, ker v Gorenji vasi nimajo vode niti zidanega mostu, kakor v Ribnici. Pogrel bo točaj v Ribnici na ta zidanem mostu. O tej točki se je razvila prava vinska debata. Z zateplenim glasom še to je povedalo.

Da si ne bo kdo vso stvr preveč resno vzel k srce! Gorenje smo povzeli iz korespondence organizatorjev vsakokratnega kurentovanja v Ribnici, ki je po svoji posebnosti znano daleč naokrog in ob času ceremonij Kurentovega pogreba privabil veliko ljudi v Ribnico. Naj omenimo še to posebnost, da je nekaj dni pred pogrebom Kurenta naznanja Ribničanom v čudovito uniforme oblečen možak z velikim zvoncem (bušrovčem), ki ga mora prenašati z obema rokama, veliko dejanje — pogreb Kurenta.

Pridite tudi vi v Ribnico ob času pusta in nasmehali se bušovi do soiz, ko bodo Ribničani pokopavali svrječega Kurenta dva deci. Nadalje je poročalo

Or.

Bild je to takrat v predpustnih dneh, ko godese vaški piskal le na meh.

Le vklip, le vklip, zaspava vas, da Kurentov tem bula glas: Vseh pustnih tem je danes dan, nekaj včasih vsi na pianti. Kdor misli pa da ni za rabo, na le doma b je s vso babo. Mi vsl na gremo kar nanrez v crkvišču, luheh, luheh! Nam luhs! hoš so, potica, kot pušta, mravnega pelenčka.

Vse plo, je polo, bilo je veselo. So mešar Šonavi le plesal ko davl.

Nekamill gbasto. Mico v neverto in folketu, ženčku vprgoj so v voz, vlastna sila pleh in vratla sta cesto, brez križa in plesata, ženčku na bos. Društvo devilec okrnili nožje drahči v Utehoni evetošči, so ne podvezanih kriji in lastnih kriju) so sniegle dva vencna Šenca, Šenul. Matolice devilec le zdal starešina, natočil je pristnega, mluhnega vina zakončema mladima v slavo in fast. Z zatepljenim glasom še to je povedalo.

do urtega družno do konca naj dnl Roža postava zvezala in na kurent van srečo zakonski zell.

Zvezan na klet obraz je nakrenžil in strešel trehneček v prelestju druge.

da rad so vrisljihni lepetu Krohot se je gromki razlegal po vasi.

da žuš se niso harmonike glas, Frikali na zraku so bobi in žemelj, curčali na različnih nefencih so Janeči.

Prizori tako so vprsk se vrestili, a svate so pelli, plesali, in niti. Župančni hoš je doma te nestal, da zatemnen predstupa z druge.

Bild je to takrat v predpustnih dneh, ko godese vaški piskal na meh.

ORGANIZACIJSKA VPRASANJA

Bliža se okrajna skupščina Sveta delavske prosvetnih društev Svobod in prosvetnih društev. Na skupščini bomo razpravljali o sklepih Izrednega Kongresa prosvetnih društev Slovenije, ki je bil od 22. do 23. oktobra lani na Jesenicah.

Ti sklepi so nam postavili marsikatero vprašanje ljudsko-prosvetne dejavnosti v drugačno luč, kakor smo ga bili vjenjeni določili doslej. Ne samo glede organizacijskih oblik, ki koncem concev niso tako važne, glede pa vsebine pravilna, pač pa glede našega dela v društvih in višjih organizacijskih oblikah. Tek vprašanje je vse polno in posameznih prireditiv itd. kar potrebuje organi državne uprave in predstavnika telesa, naj vodiljti o izobraževanju v okviru občinskega sveta za prosveto in kulturo. Tu je vključeno tudi vprašanje dotiranja društva za knjižnice, tečaje itd. ter za vzdrževanje in tudi graditev novih prosvetnih domov.

To zadnje sem omenil zato, ker so največje težave društvene finance. Za delo, pa najsi bo to na področju vzgoje in izobraževanja ali pa na amatersko umetniško udejstvovanje, so potrebitni prostori. Teh pa ni ali pa so v rokah vseh drugih, samo ne tistih, ki bi radi pospeševali izobraževanje in vzgojo in jo posredovali delovnemu človeku. Čas za to je v zimskem času in takrat je potrebljena kurjava, razveljavila, čiščenje itd. Potrebni so torej dohodi, ki pa jih društvo nimata in se mora končno zateči k takozvanim blagajnskim komadom.

O vsem tem se bomo moralogovoriti na skupščini, ki naj opozori na vsa vprašanja, da bomo lahko izvršili sklepe, po katerih bodo vsa društva lažje delala.

oziroma o občinskem svetu Zveze Svobod in prosvetnih društev. Po nekaterih občinah

so pokazale občinske potrebe po sestajanju predstavnikov vseh društv v občini. Posebno se je to pokazalo za občinske praznike, za razne lokalne prizadevante, razstave itd. Ponekod so pokazali ti občinski sveti precejne uspehe, zlasti tam, kjer niso dušili samostojnosti in družbeno politične odgovornosti društva, ponekod pa se je pokazalo, da bi bilo bolje prepustiti na logotno močnemu društvu. Eno pa vendarlo država vodila. Povezana društva, ki je na sploh potrebnega, kaj koncem concev niso tako važne, glede pa vsebine pravilna, pač pa glede našega dela v društvih in višjih organizacijskih oblikah. Tek vprašanje je vse polno in predstavnika telesa, naj vodiljti o izobraževanju v okviru občinskega sveta za prosveto in kulturo. Tu je vključeno tudi vprašanje dotiranja društva za knjižnice, tečaje itd. ter za vzdrževanje in tudi graditev novih prosvetnih domov.

To zadnje sem omenil zato, ker so največje težave društvene finance. Za delo, pa najsi bo to na področju vzgoje in izobraževanja ali pa na amatersko umetniško udejstvovanje, so potrebitni prostori. Teh pa ni ali pa so v rokah vseh drugih, samo ne tistih, ki bi radi pospeševali izobraževanje in vzgojo in jo posredovali delovnemu človeku. Čas za to je v zimskem času in takrat je potrebljena kurjava, razveljavila, čiščenje itd. Potrebni so torej dohodi, ki pa jih društvo nimata in se mora končno zateči k takozvanim blagajnskim komadom.

O vsem tem se bomo moralogovoriti na skupščini, ki naj opozori na vsa vprašanja, da bomo lahko izvršili sklepe, po katerih bodo vsa društva lažje delala.

Jože Zamilen

Občinski svet Svobod in prosvetnih društev

Ce bi šli po točni obliki upravnih enot, ki bi morali zdaj govoriti tudi o občinski zvezdi

ZANIMIVOSTI

Liški skopuh

V neki vasi blizu Plitviških jezer, živi po vsej Liki znali skopuh Mirkela Končan. Njegovo posestvo je vredno skoraj dva milijona, pod milijona zotovine pa vedno nosi pri sebi v nogavicah. Možak je strašno skop. Spi v leseni kočici, na postelji od deski, brez blazine in slamnjače. Je samo kruh in

krompir. Enkrat na leto si običe novo perilo, vedno na Novega leta dan. Brise se petkrat letno, las nikoli ne postrža. Ojenil se ni, kajti »čemu bi s krompil s težavo pridobljeno premoženje«, je rekel. Star je šestdeset let.

Dober zgled za naše deželane

Občinski raznih predavanj ali tečajev na deželi so včasih prav slabli. Saj bi šel, pa je do tja tako daleč, slisimo veliko vgovorov, čeprav ima morda od nekaj let, da se počasi posvetuje. Od pojedinih društev v okviru občinskega sveta za prosveto in kulturo, ki jih sestavljajo vse društva, ki jih vodijo predstavniki, so potrebitni prostori. Teh pa ni ali pa so v rokah vseh drugih, samo ne tistih, ki bi radi pospeševali izobraževanje in vzgojo in jo posredovali delovnemu človeku. Čas za to je v zimskem času in takrat je potrebljena kurjava, razveljavila, čiščenje itd. Potrebni so torej dohodi, ki pa jih društvo nimata in se mora končno zateči k takozvanim blagajnskim komadom.

Nepotrebno delo

Humorist Mark Twain je šel na sprechod v okolico mesta. pride blizu pokopališča, pa vidi neke ljudi, kako merijo. »Kaj pa počnete?« jih vpraša.

»Merimo, ker bomo postavili ograjo okrog pokopališča.«

»To je neumno in nepotrebno delo,« pravi Twain.

»Zakaj nepotrebno?«

»No — tisti, ki so notri, ne morejo veni, tisti, ki so zunaj pa tudi ne silišno notri.«

OKROGLE

DOBRA PONUDBA

»Poslujaj, dragica: če boste bili zelo bogati pa zelo prizmočni moški, ali bi ga ti labko ljubila?«

»Jo, sreč, kako si me presestil s svojo poročno ponudo...«

»To je neumno in nepotrebno delo,« pravi Twain.

»Zakaj nepotrebno?«

»No — tisti, ki so notri, ne morejo veni, tisti, ki so zunaj pa tudi ne silišno notri.«

LOVSKA

»Evropi se doslej nisem ukvarjal z lovom. Lovil sem samo tigre po Turčiji.«

»Saj je tigrov!«

»Čakajte, sem vam pozabil vedati: res jih ni, ker sem jaz vse postreljal.«

»Nekaj časa bo že trajalo, da bo prišla do konca abecede...«

Do pondeljka:

2764 novih naročnikov

V zadnjem tednu se je (duškino 6. januarja) naročilo na Dolenski list